

Sygn. akt III AUa 932/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Monika Kowalska
Sędziowie:	SSA Maria Szaroma (spr.) SSA Halina Gajdzińska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Monika Ziarko

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **T. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy T. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 kwietnia 2012 r. sygn. akt VI U 1336/11

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje T. W. emeryturę od dnia 27 lipca 2011 r.;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. na rzecz T. W. kwotę 210 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

III. stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

sygn. akt III AUa 932/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Kielcach wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2012 r., sygn. akt VI U 1336/11, oddalił odwołanie T. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 13 września 2011 r., którą to decyzją organ rentowy odmówił przyznania emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, uzasadniając to tym, że nie został wykazany co najmniej 15 – letni okres pracy

w warunkach szczególnych.

Z poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych wynika, że T. W., ur. (...), w okresie od 7 września 1977 r. do 8 września 1979 r. pracował w pełnym wymiarze czasu w (...) S.A. w W. – F. na stanowisku starszego inżyniera montażu i rozruchu. Pracodawca w dniu 8 lutego 2012 r. wydał wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, kwalifikując wskazany okres zatrudnienia jako pracę ujętą w wykazie stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 7 Ministra Hutnictwa

i Przemysłu Maszynowego z dnia 19 maja 1983 r. w sprawie prac wykonywanych

w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego oraz w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienioną w dziale XIV, poz. 24, pkt 1 i ujętą jako kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji oraz dozór inżynieryjno – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie – praca na terenie obiektów przemysłowych, chemicznych na terenie Niemiec. W okresie od 15 września 1979 r. do 31 maja 1997 r. wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładach (...) S.A.

w O.. Od 15 września 1979 r. do 31 marca 1987 r. T. W. zajmował stanowisko mistrza warsztatu - automatyka w wydziale walcowni drobnej. Z dniem 1 kwietnia 1987 r. wnioskodawcy powierzono stanowisko specjalisty automatyka w tym samym wydziale, gdzie pracował do dnia 30 kwietnia 1992 r. Od początku zatrudnienia T. W. swoją pracę wykonywał w wydzielonym budynku warsztatowym oraz bezpośrednio na hali produkcyjnej, zajmował się wówczas analizą przyczyn awarii urządzeń kontrolno – pomiarowych walcowni takich jak regulatory procesów technologicznych, siłowniki, przepływomierze, przeprowadzał w warsztacie testy urządzeń polegające na podłączaniu do wymontowanego elementu maszyny odpowiednich mediów

i sprawdzaniu ich działania, nadzorował prace remontowe (obejmujące naprawę poszczególnych podzespołów maszyn, które to roboty były wykonywane

w warsztacie przez elektryków, mechaników precyzyjnych, ślusarzy i tokarzy), przygotowywał analizy zużycia narzędzi oraz części składowych urządzeń poprzez obserwację ich pracy na wydziale, sporządzając następnie na podstawie przyjętych wniosków dokumentację zamówieniową. Wnioskodawca sprawował też nadzór nad odbywającymi się raz w miesiącu przeglądami konserwacyjnymi i zapobiegawczymi urządzeń walcowni, na czas których praca na wydziale była wstrzymywana, nadto raz w miesiącu organizował szkolenia BHP, do 1987 r. zajmował się również prowadzeniem ewidencji czasu pracy podległych mu pracowników. Natomiast

w okresie od 1 maja 1992 r. do dnia 31 maja 1997 r. T. W. pracował na stanowisku specjalisty technologa w Biurze (...) mieszczącym się w odrębnym od hal produkcyjnych biurowcu, gdzie został przeniesiony na własną prośbę. Wykonywał wówczas prace biurowe i marketingowe, niezwiązane z działalnością produkcyjną - do jego obowiązków należała organizacja sprzedaży majątku huty, oprowadzanie potencjalnych nabywców po terenie zakładu, prezentowanie im urządzeń znajdujących się w walcowni, resorowni

i kuźni, prowadzenie negocjacji dotyczące szczegółów transakcji, nadzorowanie montażu banerów reklamowych poza terenem huty. W dniu 31 maja 1997 r. wnioskodawcy wydane zostało świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w treści którego wskazano, że w okresach od 1 lipca 1980 r. do dnia 31 marca 1987 r. na stanowisku mistrza oraz od 1 maja 1992 r. do dnia 31 maja 1997 r. na stanowisku specjalisty technologa w Zakładach (...) S.A.

w O., świadczył stale i w pełnym wymiarze czasu pracę wymienioną w dziale XIV, poz. 24 pkt 1 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego i ujętą jako kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji oraz dozór inżynieryjno – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Ponadto z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że w dniu 27 czerwca 2011 r. T. W. złożył wniosek o emeryturę, a według stanu na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się on okresami składkowymi i nieskładkowymi wynoszącymi łącznie 28 lat, 11 miesięcy i 2 dni.

W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione, wyjaśniając, że wnioskodawca nie spełnił wszystkich przesłanek prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych wymienionych w art. 184 i art. 32 ustawy

z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ nie wykazał co najmniej 15 – letniego okresy wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Rozważając kwestię wykonywania przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych Sąd Okręgowy dokonał ustaleń w tym zakresie dając wiarę zeznaniom wnioskodawcy oraz przesłuchanych w charakterze świadków M. S. i H. G., uznając je za logiczne i pozbawione sprzeczności oraz wzajemnie się uzupełniające, podkreślając przy tym, że zeznający w sposób precyzyjny opisali zakres obowiązków pracowniczych wnioskodawcy w trakcie zatrudnienia na stanowiskach mistrza

i specjalisty automatyka w wydziale walcowni drobnej. Zdaniem Sądu Okręgowego

w świetle tych zeznań przyjąć należy, że w czasie od 15 września 1979 r. do dnia 30 kwietnia 1992 r. wnioskodawca nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych, która miałyby polegać na sprawowaniu dozoru inżyniersko – technicznego

w wydziale walcowni drobnej (wykaz A, Dział XIV, poz.24 w zw. z Działem III, poz. 11 – 14). Zakres obowiązków T. W. jako mistrza, a następnie specjalisty automatyka w dziale walcowni, był zróżnicowany, ponieważ wykonywał on swoją pracę częściowo w wydzielonym budynku warsztatowym oraz w części - bezpośrednio na hali produkcyjnej. Wnioskodawca zajmował się wówczas analizą przyczyn awarii urządzeń kontrolno – pomiarowych walcowni, takich jak regulatory procesów technologicznych, siłowniki, przepływomierze, przeprowadzał w warsztacie testy urządzeń polegające na podłączaniu do wymontowanego elementu maszyny odpowiednich mediów i sprawdzaniu ich działania, przygotowywał analizy zużycia narzędzi i części urządzeń poprzez obserwację ich pracy na wydziale, sporządzając następnie na podstawie przyjętych wniosków dokumentację zamówieniową, sprawował też nadzór nad odbywającymi się przeglądami konserwacyjnymi

i zapobiegawczymi urządzeń walcowni, które to czynności odbywały się raz

w miesiącu, a na czas ich przeprowadzenia praca na wydziale była wstrzymywana. Ponadto wnioskodawca nadzorował prace remontowe wykonywane w warsztacie przez elektryków, tokarzy, mechaników precyzyjnych i ślusarzy, którzy dokonywali niezbędnych napraw poszczególnych elementów maszyn walcowni. W ocenie Sądu Okręgowego do stażu pracy w warunkach szczególnych nie można też zaliczyć okresu od 1 maja 1992 r. do 31 maja 1997 r., kiedy to T. W. pracował na stanowisku specjalisty technologa w Biurze (...). Sąd Okręgowy podkreślił, że wnioskodawca sam przyznał, iż wykonywał wówczas prace biurowe i marketingowe niezwiązane w ogóle z działalnością produkcyjną. W ocenie Sądu Okręgowego dla rozstrzygnięcia sprawy nie miało decydującego znaczenie uzyskane przez wnioskodawcę świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 31 maja 1997 r., ponieważ w świetle utrwalonego w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądu (patrz np. uzasadnienie wyroku SN

z dnia 23 listopada 2004 r., sygn. akt I UK 15/04, OSNP 2005/11/161), świadectwo takie nie stanowi dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 kpc, a sąd nie może dokonać ustaleń opartych na świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych, jeżeli zawiera ono dane, które okazały się niezgodne z prawdą. Taka właśnie sytuacja miała miejsce w rozpoznawanej sprawie, gdzie analiza zgromadzonego materiału dowodowego doprowadziła do wniosku, że T. W. w okresach od 1 lipca 1980 r. do 31 marca 1987 r. oraz od 1 maja 1992 r. do 31 maja 1997 r. w Zakładach (...) S.A. w O. nie świadczył pracy w warunkach szczególnych. W związku z tym Sąd Okręgowy za bezprzedmiotowe uznał rozważanie, czy okres pracy wnioskodawcy na stanowisku starszego inżyniera montażu i rozruchu od dnia 7 września 1977 roku do dnia

8 września 1979 roku w (...) S.A. w W. – F. może zostać uwzględniony jako zatrudnienie w warunkach szczególnych, ponieważ nawet

w przypadku korzystnych dla ubezpieczonego ustaleń w tej kwestii, nie będzie się on legitymował 15 – letnim okresem takiego zatrudnienia.

T. W. zaskarżył powyższy wyrok apelacją i zarzucił: 1) naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 kpc, poprzez: a) dokonanie dowolnej oceny dowodów polegające na przyjęciu, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności akta pracownicze wnioskodawcy, zeznania świadków M. S. i H. G. oraz zeznania wnioskodawcy, nie pozwalają na przyjęcie, że wnioskodawca w okresie od 15 września 1979 r. do 30 kwietnia 1992 r. wykonywał pracę w

warunkach szczególnych; b) pominięciu dowodu ze znajdujących się w aktach sprawy akt zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Serwis sp. z o.o.

w O. za okres od 15 lipca 1997 r. do 3 lipca 2011 r.; 2) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, poprzez przyjęcie, że: a) wnioskodawca pracował w okresie od 15 września 1979 r. do 31 maja 1997 r. w Zakładach (...) S.A.

w O., podczas gdy wnioskodawca od 15 września 1979 r. do 30 kwietnia 1992 r. był pracownikiem Huty im. (...), następnie przemianowanej na Hutę (...), b) wnioskodawca był zatrudniony w okresie od 15 września 1979 r. do 31 marca 1987 r. na stanowisku mistrza warsztatu – automatyka w wydziale walcowni drobnej, podczas gdy w okresie od 15 września 1979 r. do 30 czerwca 1980 r. wnioskodawca był zatrudniony na tym wydziale na stanowisku specjalisty automatyka, c) wykonywana przez wnioskodawcę praca

w okresie od 15 września 1979 r. do 30 kwietnia 1992 r. nie była pracą

w szczególnych warunkach w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze; 3) naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 184 ust. 1, art. 27 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, polegające na przyjęciu, że wnioskodawca nie spełnia wymienionych w tych przepisach warunków nabycia prawa do wcześniejszej emerytury. W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wnosił

o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie wnioskodawcy emerytury z tytułu pracy

w warunkach szczególnych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz

o zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelujący wywodził, że na wydziale walcowni drobnej Huty im. (...) wykonywane były prace w warunkach szczególnych ujęte w wykazie A, Dział III, poz. 11 – 14, zatem dozór inżyniersko – techniczny sprawowany przez wnioskodawcę na tym wydziale należy uznać za pracę w warunkach szczególnych. Zdaniem apelującego uwzględnienie przez Sąd I instancji zeznań świadków M. S. i H. G. oraz zeznań wnioskodawcy, nie dawało podstawy do podważenia treści świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym praca na stanowisku mistrza warsztatów automatyki w okresie od 1 lipca 1980 r. do 31 marca 1987 r. została zakwalifikowana jako praca w warunkach szczególnych. Praca wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w (...) Serwis sp. z o.o. w O. na stanowisku mistrza mechanika była podobna do poprzedniego zatrudnienia na stanowisku mistrza automatyka, poza tym faktem, że wnioskodawca był odpowiedzialny za inny rodzaj urządzeń walcowni i nadzór nad obsługującymi ich pracownikami. Skoro Sąd I instancji, dysponując aktami pracowniczymi wnioskodawcy z tego okresu, nie zakwestionował świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawionego w dniu 3 lipca 2001 r. przez (...) Serwis sp. z o.o., to nie było też podstaw do zakwestionowania w tym zakresie świadectwa z dnia 31 maja 1997 r. Podsumowując apelujący podnosił, że cały okres zatrudnienia na wydziale walcowni drobnej od 15 września 1979 r. do 30 kwietnia 1992 r. należy uznać za zatrudnienie w warunkach szczególnych, jako że zakres obowiązków pracowniczych na stanowisku mistrza automatyki i specjalisty automatyka nie różnił się między sobą.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje.

Sporne było w niniejszej sprawie, czy wnioskodawca, jako ubezpieczony urodzony w (...) r., spełnia przesłanki, od których zależy uzyskanie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Przy rozpatrywaniu kwestii przysługiwania wnioskodawcy uprawnień do świadczenia emerytalnego Sąd I instancji prawidłowo odwołał się do przepisów art. 184 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U.

z 1983 r., Nr 8, poz. 43). W świetle powołanych przepisów, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie

ustawy, a zatem na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury (art. 184 ust. 1 pkt 1) oraz okres składkowy

i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, czyli okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn (art. 184 ust. 1 pkt 2). Nadto, w myśl art. 184 ust. 2 ustawy emerytalno – rentowej, emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku

o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. W myśl art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj.

w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze. W okolicznościach rozpatrywanej sprawy spośród wymienionych wyżej przesłanek prawa do świadczenia emerytalnego spór dotyczył jedynie tego, czy spełniona została przesłanka polegająca na legitymowaniu się co najmniej 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Na etapie postępowania administracyjnego organ rentowy odmawiając przyznania emerytury uznał za udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych wynoszący łącznie 12 lat, 11 miesięcy i 16 dni, nie precyzując jednak, jakie okresy zatrudnienia złożyły się na okresy uwzględnione, a jakie na nieuwzględnione jako zatrudnienie w warunkach szczególnych, natomiast w odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że nie uwzględniono okresu przypadającego od 1 kwietnia 1987 r. do 31 kwietnia 1992 r.

z uwagi na nieprzedłożenie świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Sąd I instancji, dzieląc stanowisko organu rentowego, uznał, że wnioskodawca nie wykazał co najmniej 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wskazując, że praca w warunkach szczególnych nie była wykonywana w okresach: od 15 września 1979 r. do 31 marca 1987 r., od 1 kwietnia 1987 r. do 30 kwietnia 1992 r. i od 1 maja 1992 r. do 31 maja 1997 r., a bezprzedmiotowe było rozważanie okresu zatrudnienia od 7 września 1977 r. do 8 września 1979 r.

w (...) S.A. w W. – F.. W ocenie Sądu Apelacyjnego prawidłowo przeprowadzona ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonana z uwzględnieniem zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, nie daje podstaw do podzielenia rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że wnioskodawca ubiegając się

o przyznanie emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych powoływał się nie tylko na czynności wykonywane w ramach zatrudnienia w Hucie im. (...) w O., czy też podmiotach powstałych na bazie tego zakładu pracy, ale także na zatrudnienie w (...) S.A. w W. – F.. Niezasadne było w realiach sprawy odstępianie przez Sąd I instancji od rozważenia, czy praca świadczona przez wnioskodawcę w okresie od 7 września 1977 r. do 8 września 1979 r. w (...) S.A. w W. – F. była pracą w warunkach szczególnych. Jak wynika z akt sprawy, wnioskodawca już

w toku postępowania przed Sądem I instancji przedłożył świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych (k. 32) wystawione w dniu 8 lutego 2012 r. przez (...) S.A. w W. – F., stwierdzające, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, będąc zatrudniony na stanowisku starszego inżyniera montażu i rozruchu, wykonywał pracę w warunkach szczególnych, ujętą

w wykazie A, Dział XIV, poz. 24. O ile organ rentowy uprzednio zajmował stanowisko, że świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych

w okresie od 7 września 1977 r. do 8 września 1979 r. (oryginał dołączony do akt sprawy – k. 10) wystawione przez (...) sp. z o.o. w dniu 28 października 2011 r. nie pochodzi od pracodawcy, czyli podmiotu uprawnionego do jego wystawienia (k. 15 – stanowisko pełnomocnika organu rentowego), to wobec przedłożenia świadectwa wystawionego przez (...) S.A. w W. – F. organ rentowy zajął stanowisko, iż świadectwo to stanowi podstawę do doliczenia wnioskodawcy okresu od 7 września 1977 r. do 8 września 1979 r. do łącznego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych (k. 46 – stanowisko organu rentowego). Skoro więc wnioskodawca wykazał fakt wykonywania pracy w warunkach szczególnych w okresie od 7 września 1977 r. do 8 września 1979 r. za pomocą stosownego dowodu, czego nie kwestionował organ rentowy,

a jednocześnie nie ujawniły się w sprawie żadne okoliczności podważające informacje podane w świadectwie, Sąd Apelacyjny ustalił, że w okresie od 7 września 1977 r. do 8 września 1979 r. wnioskodawca będąc zatrudniony w (...) S.A. w W. – F., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych, ujętą w wykazie A, Dział XIV, poz. 24. Zatem do łącznego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych uwzględnieniu podlega okres 1 roku i 11 miesięcy z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. w W. – F..

W następnej kolejności odnieść się należy do okresów zatrudnienia wnioskodawcy w Hucie im. (...) w O. oraz u poszczególnych pracodawców powstałych na bazie tego zakładu pracy. Prawidłowo ustalił Sąd I instancji, że wnioskodawca zatrudniony był w Zakładach (...) S.A. w O. w okresie od 15 września 1979 r. do 31 maja 1997 r., przy czym w okresie od 15 września 1979 r. do 31 marca 1987 r. pracował na stanowisku mistrza warsztatu – automatyka w wydziale walcowni drobnej, w okresie od 1 kwietnia 1987 r. do 30 kwietnia 1992 r. pracował na stanowisku specjalisty automatyka w wydziale walcowni drobnej i w okresie od

1 maja 1992 r. do 31 maja 1997 r. zatrudniony był na stanowisku specjalisty technologa. Dokonując o ceny czynności wykonywanych przez wnioskodawcę

w wymienionych wyżej okresach zatrudnienia, w pierwszej kolejności odnieść się należy do zatrudnienia wnioskodawcy w okresie od 1 maja 1992 r. do 31 maja 1997 r. na stanowisku specjalisty technologa, w tym bowiem zakresie Sąd Apelacyjny

w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji, że czynności pracownicze wykonywane przez wnioskodawcę w ramach zatrudnienia na stanowisku specjalisty technologa nie stanowiły pracy w warunkach szczególnych. Słusznie wskazał Sąd I instancji, że wnioskodawca sam przyznał, iż wykonywał wówczas prace o charakterze biurowym

i marketingowym, nie pozostające w żadnym związku z działalnością produkcyjną, tzn. nadzorował montaż banerów reklamowych poza terenem huty, oprowadzał potencjalnych kontrahentów po terenie zakładu pracy prezentując im urządzenia znajdujące się na terenie walcowni, resorowni i kuźni, prowadził negocjacje dotyczące szczegółów transakcji, miał za zadanie organizować sprzedaż majątku huty. W tej sytuacji fakt, iż wnioskodawca co jakiś czas pojawiał się na takich wydziałach zakładu, gdzie wykonywane były prace w warunkach szczególnych, nie dawał w konsekwencji podstaw do uznania jego pracy za pracę ujętą w wykazie

A, Dział XIV, poz. 24 (jak wykazane to zostało w wystawionym dla niego świadectwie pracy), bowiem obecność wnioskodawcy na tego rodzaju wydziałach nie wiązała się ze sprawowaniem kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług czy też dozoru inżynieryjno – technicznego.

Natomiast w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie można podzielić oceny Sądu I instancji co do charakteru pracy wnioskodawcy od 15 września 1979 r. do 31 marca 1987 r. na stanowisku mistrza warsztatu – automatyka w wydziale walcowni drobnej oraz od 1 kwietnia 1987 r. do 30 kwietnia 1992 r. na stanowisku specjalisty automatyka w wydziale walcowni drobnej. Sąd I instancji trafnie ustalił, jaki był zakres i rodzaj czynności wykonywanych przez wnioskodawcę na stanowiskach mistrza warsztatu – automatyka w wydziale walcowni drobnej i specjalisty automatyka w wydziale walcowni drobnej, jednak nieprawidłowo przyjął, że te czynności wykonywane przez wnioskodawcę nie mogły zostać zakwalifikowane jako praca w warunkach szczególnych ujęta w wykazie A, Dział XIV, poz. 24 jako kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Takiej oceny Sądu I instancji nie sposób jest podzielić, bowiem analiza prawidłowo ustalonych przez ten Sąd poszczególnych czynności wykonywanych przez wnioskodawcę podczas zatrudnienia na stanowiskach mistrza warsztatu – automatyka w wydziale walcowni drobnej

i specjalisty automatyka w wydziale walcowni drobnej prowadzi do wniosku, że

w pełni odpowiadały one czynnościom właściwym dla pracy w warunkach szczególnych ujętej w wykazie A, Dział XIV, poz. 24. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że do zadań wnioskodawcy należał nadzór nad urządzeniami kontrolno – pomiarowymi w wydziale walcowni drobnej (tj. nad regulatorami procesów technologicznych, siłownikami, przepływomierzami), dbanie

o ich prawidłową pracę, analizowanie prawidłowości pracy urządzeń kontrolno – pomiarowych łącznie z organizowaniem napraw tych urządzeń (bezpośrednio w hali walcowni lub w warsztacie). Wnioskodawca

rozdzielał zadania poszczególnym pracownikom, kontrolował wykonywanie tych zadań, nadzorował też pracowników wykonujących czynności w warsztacie (tj. elektryków, mechaników precyzyjnych i ślusarzy), nadzorował przeglądy konserwacyjne i zapobiegawcze urządzeń walcowni, zajmował się analizą przyczyn awarii urządzeń kontrolno – pomiarowych walcowni. Trafnie więc wskazał Sąd I instancji, że zakres obowiązków wnioskodawcy był zróżnicowany, jednak to zróżnicowanie zakresu obowiązków nie sprzeciwia się uznaniu czynności wykonywanych przez wnioskodawcę za dozór inżynieryjno – techniczny i kontrolę międzyoperacyjną. Przyjmuje się bowiem, że za dozór inżynieryjno – techniczny uznać trzeba czynności sprowadzające się do stałego i bezpośredniego wpływania na przebieg procesu produkcji, połączone z bezpośrednim uczestnictwem w tym procesie i stycznością z robotnikami bezpośrednio wykonującymi określone prace i czynności. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że zmiana zajmowanego przez wnioskodawcę stanowiska pracy, z mistrza warsztatu - automatyka na specjalistę automatyka, co do zasady nie skutkowało zmianą zakresu powierzanych wnioskodawcy obowiązków, za wyjątkiem kwestii prowadzenie dokumentacji pracowniczej, co nie było już objęte zakresem obowiązków podczas zatrudnienia na stanowisku specjalisty - automatyka. Podsumowując powyższe stwierdzić należy, że jako zatrudnienie w warunkach szczególnych uwzględnić należy pracę wykonywaną na stanowisku mistrza warsztatu – automatyka i specjalisty automatyka, przy czym co do zatrudnienia na stanowisku mistrza warsztatu – automatyka zauważyć należy, że jako okres pracy w warunkach szczególnych uwzględnić można jedynie okres od dnia 1 lipca 1980 r. do 31 marca 1987 r., zgodnie z adnotacją o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych zamieszczoną w świadectwie pracy z dnia 31 maja 1997 r. W związku z tym z tytułu zatrudnienia na stanowisku mistrza warsztatu – automatyka uwzględnić należy 6 lat i 8 miesięcy pracy w warunkach szczególnych, a z tytułu zatrudnienia na stanowisku specjalisty – automatyka 5 lat i 28 dni pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych zaliczeniu podlega praca świadczona przez wnioskodawcę w okresie od 15 lipca 1997 r. do 31 grudnia 1998 r., kiedy to wnioskodawca zatrudniony był przez Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w O..

W tym zakresie wnioskodawca przedłożył świadectwo pracy z dnia 3 lipca 2001 r. wystawione przez byłego pracodawcę, z którego wynika, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako mistrz mechanik remontów warsztatowych, wykonując pracę w warunkach szczególnych ujętą w wykazie A, Dział XIV, poz. 24. Nie ujawniły się w sprawie żadne okoliczności podważające rzetelność świadectwa pracy z dnia 3 lipca 2001 r., zaś organ rentowy w odniesieniu do rozważanego okresu podał (k. 89 – stanowisko organu rentowego), że okres ten obejmujący łącznie 1 rok 5 miesięcy i 15 dni podlega zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych, co więcej, został przez organ rentowy zaliczony do tego stażu już w zaskarżonej decyzji.

Zsumowanie wymienionych wyżej okresów wykonywania pracy

w warunkach szczególnych, tj. od 7 września 1977 r. do 8 sierpnia 1979 r., od 1 lipca 1980 r. do 31 marca 1987 r., od 1 kwietnia 1987 r. do 30 kwietnia 1992 r., od 15 lipca 1997 r. do 31 grudnia 1998 r., zapewnia łączny staż pracy w warunkach szczególnych wynoszący 15 lat, 1 miesiąc i 13 dni, co w konsekwencji oznacza, że wnioskodawca spełnił wymóg legitymowania się co najmniej 15 – letnim okresem wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a więc spełnił jedyny sporny

w niniejszej sprawie warunek prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W związku z tym uzasadnione było przyznanie wnioskodawcy emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w rozpoznawanej sprawie nie zaistniały podstawy do stwierdzenia, na zasadzie art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Trzeba mieć bowiem na względzie, że decydujące znaczenie dla przyznania spornego świadczenia miało postępowanie dowodowe przeprowadzone przed Sądem I instancji, w toku którego wnioskodawca przedłożył dokumenty, które nie były znane w postępowaniu przed organem rentowym, a ponadto w postępowaniu przed Sądem I instancji przeprowadzono dowody

z zeznań świadków i wnioskodawcy. Trzeba też zwrócić uwagę na to, że stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze, fakt wykonywania pracy w warunkach szczególnych winien być potwierdzony świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionym przez zakład pracy, a wnioskodawca w postępowaniu przed organem rentowym nie przedstawił takiego dokumentu za okres od 1 kwietnia 1987 r. do 31 kwietnia 1992 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, orzekając na zasadzie art. 386 § 1 kpc, zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznał T. W. emeryturę począwszy od dnia 27 lipca 2011 r.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 98 kpc i art. 99 kpc w zw. z § 11 ust. 2 i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. Nr 490 j.t.) i w zw. z art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90 poz. 594 ze zm.), zaliczając do kosztów postępowania zasądzonych od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy wynagrodzenie radcy prawnego oraz opłatę podstawową od apelacji.